

נצחוני בני... (לעשות רצון אבינו)

1. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נט/ב
...אחרי רבים להטות. אשכחיה רבי נתן לאליהו אמר ליה מאי עבד קודשא בריך הוא בההיא שעתא אמר ליה קא חייד ואמר נצחוני בני נצחוני בני. אמרו אותו היום הביאו כל טהרות שטיהר רבי אליעזר ושרפוס באש ונמנו עליו וברכוהו.

2. פסקה ח
וכאשר אמר מן השמים יוכיחו זה, ודבר זה בודאי עוד יותר מעלה, כי כותלי בית המדרש עם קדושתו הוא מן התחתונים, ולפיכך אין זה הוכחה גמורה לתורה שהיא מן העליונים, לכך אמר מן השמים יוכיחו על התורה שהיא מן השמים, ואז יצא בת קול ואמר מה לכם אצל ר' אליעזר וכו', ואז אמר ר"י אין אנו משגיחין בבת קול שכבר נתנה תורה מסיני, כלומר אע"ג שבת קול יוצא אין אנו משגיחין בבת קול כי התורה היא גם כן למעלה מן בת קול, כי אף אם מתחייב מן בת קול שהלכה כר"א וזה מצד כי ר"א חכם גדול הוא מ"מ מפני כי בת קול זה מן השמים בלבד, ומה שאמרה תורה אחרי רבים להטות הוא בסיני שדבר זה למעלה מן בת קול כי התורה היא מן הש"י קודם שנברא העולם ולכך אמר אין אנו משגיחים בבת קול. כלל הדבר שבת קול היה אומר הלכה כר"א בכל מקום, וזה מפני שר"א היה חכם גדול ולכך יש לפסוק כר"א, אבל הם אמרו אין אנו משגיחין בזה, כי הש"י סידר התורה קודם שנברא העולם ובה כתיב אחרי רבים להטות. ועל זה אמר הקב"ה נצחוני בני, כי הם רוצים בתורה שנתנה מסיני והיא עליונה ביותר ובמעלה זאת חפצים שדבר זה למעלה מן בת קול, והם מצד בקשתם מבטלים גזירה שלי במה שהם רוצים בתורה העליונה על בת קול, ואינם רוצים בגזירה מן השמים שגזור כי יש לילך אחר מי שהוא חכם יותר, רק אחרי רבים להטות כמו שנתן מסיני, ודבר זה הוא יותר עליון שהוא הסדר שסידר הש"י קודם שנברא העולם:

2א. ספר באר הגולה - הבאר הרביעי
בלשון זה של נצחוני בני רצו לגלות עניין נכבד מאוד, להזהר ולהשמר שלא יאמר האדם מאשר רואה שיש שנוי מענין שיש כאן לפניו חזרה, ח"ו לומר כך ולהרהר כי לא בן אדם הוא ויתנחם. רק שיש כאן שני דברים והם שני בחינות, הבחינה האחת מצד הנותן והגוזר עצמו מבלי בחיני המקבל כלל, רק מה שראוי מצד המדה עצמה, והשני הוא מצד המקבל, וכאשר מצד המקבל יש בטול אל הבחינה שהוא מצד הנותן נקרא זה נצחוני... ועל זה אמר הקב"ה נצחוני בני שאני אומר שכך ראוי להם לעשות ומסכים אני עמם, אף כי אמרתי שהלכה כר"א נצחוני בני כמו האב שבניו מנצחים אותו והאב עושה רצונם עד שהאב רוצה וחפץ כמה שחפץ בנו.

3. ספר באר הגולה - הבאר הרביעי
דע כי במאמר הזה גלו לך על דרכי ה' הישרים אשר הם ישרים לכל הנבראים, לא כמלך בשר ודם אשר גוזר גזירה על עמו ולא ישגית באיזו עניין הוא אל המקבלים, אבל הש"י מעשיו ופעולותיו ישרים אל המקבלים. כי כבר התבאר לפני זה, כי הבחינה שהוא מצד המקבלים הוא זולת הבחינה שהוא מצד הנותן, ולא יעשה הקדוש ברוך הוא כי אם הוא ראוי ונכון אל המקבלים גם כן, והוא בחינה זולת הבחינה שהוא מצד הנותן:

3א. אוה"ק ד תקה
יסוד הקב"ה גוזר גזירה וצדיק מבטלה היא ההגנה הכמותית של המציאות, התפשטות החיים והחסד על פרטים מרובים, אע"פ שהתוך והאיכות מתקטן, וזהו החפץ האלהי, המתגלה ע"י אותה ההחשכה המצומצמת של רצון אלהי. קשור בקשורים גופניים, שהוא רצונם של צדיקים. וזהו חוט שני, עובר במערכת היש.

4. מגילה יד, ב
"וילך חלקיהו הכהן ואחיקם ועכבור וגו' ובמקום דקאי ירמיה היכי מתנביא איהי אמרי בי רב משמיה דרב חולדה קרובת ירמיה היתה ולא הוה מקפיד עליה ויאשיה גופיה היכי שביק ירמיה ומשדר לגבה אמרי דבי רבי שילא מפני שהנשים רחמניות הן.

4א. רש"י על דברים כח
(כג) והיו שמיד אשר על ראשך נחשת - קללות הללו משה מפי עצמו אמרן, ושבהר סיני מפי הקב"ה אמרן כמשמעו. וכן נאמר ואם לא תשמעו לי ואם תלכו עמי קרי וכאן הוא אומר לקול ה' אלהיך ידבק ה' בך יככה ה' - הקל משה בקללותיו לאמרן בלשון יחיד וגם כן בקללה זו הקל:

4א. אנציקלופדיה תלמודית כרך כה, [יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה] טור תרי
"ישמרת לעשות ככל אשר יורוך" 9, שאנו חייבים לשמוע בקול חכמי ישראל, שהם כאביהם של ישראל, אפילו כשהם עוקרים דבר מן התורה (שו"ת הרשב"א ח"ו סי' רנד, ונראה שר"ל שכך קבלו חכמים, שהפסוק מדבר אף כשדברי חכמים עוקרים דבר תורה). וע"י ציון 234 ואילך מרשב"א ומאירי, שלמדים מהכתוב שיש לחכמים כח לעקור דבר מה"יית בקו"ע ל"מיגדר מילתא", וע"י ציון.

5. השמטות דף רנד/ב
מה השיב הקב"ה לנח כשיצא מן התיבה וראה את העולם חרב והתחיל לבכות לפניו ואמר רבונו של עולם נקראת רחום היה לך לרחם על בריותיך וכו' השיבו הקב"ה ואמר רעיא שטיא השתא אמרת דא. למה לא אמרת בשעתא דאמרית לך כי אותך ראיתי צדיק לפני וגו' ואח"כ הנני מביא את המבול מים ואח"כ עשה לך תיבת עצי גופר כל האי אתעכבית ואמרית לך בגין דתבעי רחמין על עלמא. ומכדין שמעתא דתשתזיב בתיבותא לא עאל בלבך למבעי רחמין על ישובא דעלמא ועבדת תיבותא ואשתזיבת וכען דאתאביד עלמא פתחת פומך למלא קדמי בעיין ותחוננים.

5א. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף פז/א
אמר לו הקדוש ברוך הוא להושע בניך חטאו. והיה לו לומר בניך הם בני חנוניך הם. בני אברהם יצחק ויעקב לגלג רחמין עליהן. לא דיו שלא אמר כך אלא אמר לפניו רבונו של עולם כל העולם שלך הוא, העבירים באומה אחרת. אמר הקדוש ברוך הוא מה אעשה לזקן זה? אמר לו לך וקח אשה זונה והוליד לך בנים זנונים ואחר כך אמר לו שלחה מעל פניך אם הוא יכול לשלוח אף אני אשלח את ישראל שנאמר ויאמר ה' אל הושע לך קח לך אשת זנונים וילדי זנונים...

5א. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לב/א
ועתה הניחה לי ויתר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול וגו' אמר רבי אבהו אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו מלמד שתפסו משה להקדוש ברוך הוא כאדם שהוא תופס את חבירו בבגדו ואמר לפניו רבונו של עולם אין אני מניחך עד שתמחול ותסלח להם:

6. ספר קול מבשר ח"ג - ראש השנה

ויש לפרש לעשות רצון אבינו, שאנחנו בני ישראל, צריכים לעשות ולבראות רצון, שיהיה בשמים עת רצון עבור כלל ישראל למטה, וזהו, לעשות רצון אבינו שבשמים.

6א. אורות הקודש / חלק ב / עמוד תקסה / גאולת הרצון וההויה - לד

הכח היותר חדש שיתגלה בעולם, לחדש את החיים בגאולה שלמה הוא הערך הגדול שיש לרצון האדם בהויה כולה, כשהוא משתלם בשלמותו הגמורה. ולזה אנחנו עורגים, כל מעשינו לשם כך מכוונים הם, לגלות את האלהות שברצון האדם... זה האידיאל איננו נפסק מישראל, זאת היא עליית השכינה התדירית, שבכל יום אנו מכוונים לה בעבודתנו, עליית רצון האדם, עד כדי תפיסת מקומו הנועד לו ברצון ההויה, ואז רצון ההויה כולה, אור הרצון של הופעת גילוי האלהות המוחלטה מתגלה עליו.

7. ספר תפארת ישראל - פרק מח

ואמר שגברה ידו של משה על ימינו, ביאור זה כי משה היה בכח לקבל לקבל האורה שהיא כל התורה ולפיכך גברה ידו של משה במה שהכח אשר יש לו לקבל דבר ולצאת אל הפעל המציאות הכח הזה הוא יותר במה שהוא לצאת אל המציאות שהמציאות יותר נחשב, אבל הכח לבטל דבר שלא יצא אל הפעל אין ראוי שיהיה הכח כל כך, ולפיכך גברה ידו של משה במה שכח משה להוציא התורה אל המציאות...

עע

3א. ספר עמוס פרק ג

(ז) כי לא יעשה אד-ני ה' דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים: